

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

№240 (2991)

СЕРЕДА
18 грудня
2002 року

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Голосували бюлетенями

Ранкове засідання 17 грудня

На сесії зареєструвався 421 народний депутат. Відповідно до Регламенту Верховної Ради перші 45 хвилин ранкового засідання у вівторок відводять для оголошення запитів парламентаріїв та виступів керівників фракцій і груп.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин після того, як було проголосовано запити народних депутатів з «гарячих» соціальних і господарських проблем до Прем'єр-міністра, Генерального прокурора, Першого віце-прем'єр-міністра, голови Фонду державного майна, інших керівників міністерств і відомств, надав слово народним обранцям. Із заявами виступили Віктор Ющенко («Наша Україна»), Володимир Демьохін (група «Народовладдя»), Петро Симоненко (КПУ), Олександр Мороз (СПУ), Степан Гавриш («Демократичні ініціативи»), Юлія Тимошенко (БЮТ), Анатолій Раханський («Трудова Україна»).

(Закінчення на 2-й стор.).

Діалог триває

Російський парламент відіграє важливу роль у розвитку і зміцненні україно-російського партнерства, вважає Президент України Леонід Кучма. «Візит Голови Державної Думи Росії — це продовження позитивного діалогу з Російською Федерацією на найвищому рівні», — зазначив він під час зустрічі з Головою Держдуми РФ Геннадієм Селезньовим.

(Закінчення на 2-й стор.).

Треба зміцнити систему протидії організованій злочинності

У Верховній Раді України відбулося слухання питання «Про стан боротьби з організованою злочинністю». Чим зумовлена актуальність цієї проблеми? На запитання відповідає Міністр внутрішніх справ України Юрій СМІРНОВ, який звітував у парламенті про роботу міліції в цьому напрямі.

(Закінчення на 2-й стор.).

ПАМ'ЯТЬ

Рік козацького полковника Герасима

Відаючи шану і данину пам'яті засновнику Сум, депутати міськради оголосили 2003-й — роком Герасима Кондратьєва. Славний козацький полковник на рубежі 40—50-х років XVII століття започаткував тут порубіжну фортецю.

На його честь на Свято-Воскресенському храмі-усипальниці роду Кондратьєвих буде відкрито меморіальну дошку. Одна з центральних вулиць обласного центру віднині носитиме ім'я Герасима Кондратьєва, повідомляє наш власний кореспондент Владислав ЖМУРКОВ.

З НОВИМ РОКОМ!

Солодке містечко навколо ялинки

Завтра на проспекті Свободи засвітиться головна ялинка Львова. Цього року перші оглядини лісової красуні відбудуться на тиждень раніше, бо у циклі зимових свят передбачено й акції, присвячені 120-річчю кондитерської фірми «Світоч» та 40-річчю відомої марки.

Центральною вулицею міста пройде святковий карнавал за участю акторів, перевдягнутих у величезні цукерки. У казковому солодкому містечку бі-

ля ялинки відбудуться конкурси та ігри, присвячені історії «Світоча». Саме завдяки підприємству ще на початку XX століття Львів називали шоколадною столицею Європи. У програмі свят — ритуальна вистава, в якій із використанням піротехніки буде показано процес творення шоколаду. А Святий Миколай вже подбає про те, щоб ніхто із гостей не був обділений солодощами, повідомляє наш власний кореспондент Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Старий і море, XXI століття

Зиму від літа, день від ночі, українських рибалок від їхніх сімей, центр Європи від периферійної Нової Зеландії, їхній розмірений порядок від наших запланованих несподіванок

відділяють 20 тисяч кілометрів. За деякими даними, за кордоном працюють нині від 1,5 до 5 мільйонів українців, середній вік яких 35—45 років. (Закінчення на 6-й стор.).

Фото Сергія СВЕТИЦЬКОГО.

АКЦІЯ

Ми лишилися такими, як і були

Делегація української Всесвітньої координаційної ради продовжує похід прикордонними з Україною областями Росії. Перша зупинка — Белгород. За неофіційними даними, понад третина населення тут — етнічні українці. Можливо, тому після перетину кордону за Харко-

вом не відчувається жодної переміни ні в побуті, ні у вигляді селищ та містечок.

Перша зустріч із земляками відбулася в селі Безсонівці. Чесно кажучи, воно — надзвичайно цікавий приклад села-передовика зі старих добрих радянських часів. Тут показове все:

дитсадок, бібліотека, молодіжний клуб. Нас зустрів у правлінні Трудового Червоного Прапора колгоспу імені Фрунзе його голова — двічі Герой Соціалістичної Праці Василь Горін, який, до слова, головує тут уже 44 роки.

(Закінчення на 2-й стор.).

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Платне здоров'я в галузі медичних послуг

3

День народження Клоуна

5

Бабця на... «Мерседесі»

7

Голосували бюлетенями

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 17 грудня (Початок на 1-й стор.). Представники опозиції наполягали відкласти розгляд проекту постанови ВР про звільнення Володимира Стельмаха з посади Голови Національного банку України (у зв'язку з поданою ним заявою). Це питання було перше на порядку денному. Опозиція вимагала заслухати звіт Голови НБУ, обговорити його і тоді приймати рішення. Голосуванням («за» — 231 народний депутат) було вирішено перейти до розгляду проекту згаданої постанови. У відповідь частина парламентаріїв блокувала президентію. Головуючий на вимогу фракцій «Наша Україна» та БЮТ оголосив півгодинну перерву. Після закінчення оголошеної перерви в залі тривали гострі дискусії. Народні депутати від опозиції переконували у порушенні Регламенту ВР, зокрема, вимагали письмової заяви Володимира Стельмаха, який перебуває у лікарні, на згоду слухати звіт про роботу Нацбанку за його відсутності. Зрештою, Володимир Литвин оголосив другу півгодинну перерву «у зв'язку з грубим, цинічним блокуванням роботи Верховної Ради».

Фото: Сергія КОВАЛЬЧУКА

Потім було вирішено голосувати бюлетенями. **Анатолій КАРАСЬ.**

Невисокі рівні високих технологій

Які ми ще не вміємо агресивно відстоювати

У КОМПІТЕТАХ ВР

Від «свіжого» міністра не почули свіжих думок. Так оцінили декорі народні депутати доповідь нового Міністра промислової політики України Анатолія М'ялиці на дні уряду у Верховній Раді 10 грудня. А інформував він депутатів про розробку державної стратегії відродження і підтримки власного виробництва та розвитку високих наукоємних конкурентоспроможних технологій.

У розділі «Енергозбережні технології» Анатолій Костянтинівч сказав: відповідно до Комплексної програми енергозбереження протягом 2001—2005 років передбачено заощадити 32,75 млн. тонн умовного палива. Цікаво і важливо. Однак прикро, що пан міністр не назвав цифри збереженого палива за вже минулі два роки реалізації програми.

Водночас А. М'ялиця відверто зізнався: «В Україні розробляють та впроваджують чимало сучасних засобів

обліку енергоресурсів. Та 54 відсотки з тих, що використовують, — лічильники іноземного виробництва». Взяти хоча б національний прилад для вимірювання витрат тепла. Він ніби пройшов випробування, і після доопрацювання його можна буде широко використовувати. Але що стримує доопрацювання такого потрібного приладу на АТ «Енергооблік» (Харків), міністр не повідомив. Але додав ще таке: наші прилади тепловізійного контролю, котрі застосовують у мета-

лургійній, хімічній та інших галузях промисловості, значно відстають від закордонних. Знову залишилися без відповіді запитання: чому, що треба зробити, щоб вони скоріше наздогнали зарубіжні?

Казав міністр і про успішну реалізацію Комплексної програми розвитку вітчизняної вітроенергетики. Але й це повідомлення викликало чимало запитань у народних депутатів.

Коментар голови підкомітету з питань електроенергетики Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної енергетики **Володимира БРОННІКОВА:**

— Доповідь міністра Анатолія М'ялиці цілісна, якщо її розглядати з позиції — що ми ще можемо багато чого зробити. І ми маємо право пишатися тим, що у нас є національний інтелект, щоб робити і літаки, і космічні апарати, і вітряні електростанції, і багато чого іншого, чим заслужено може гордитися будь-яка країна. Ми пишаємося тим, як активно люблять інтереси національного літакобудування і багато інших керівники нашої держави.

Однак ми входимо до відкритого ринку. Нам давно вже час зрозуміти: глобальні порядки такі, що кожний готовий з'їсти будь-кого на ринку збуту за ресурси. Але доповідь не містила маркетингових досліджень і рекомендацій із залучення внутрішніх інвесторів. Не було аналізу рентабельності внутрішнього ринку по позиціях високих технологій. Не було пропозицій, який вид діяльності ми орієнтуємо на внутрішній ринок і який зберігаємо як національну культуру, дотуючи його за рахунок інших видів виробництва.

І таке зауваження. Ми що, під національним енергозбереженням розуміємо лише вітроенергетику? Будь-який фахівець скаже: витрати на створення і експлуатацію вітроустановки, якщо їх рахувати комплексно, ніколи не окупляться. Вітроенергетика

також не належить до екологічно чистих енергоджерел. Вона виправдана лише тоді, коли витрати на доставку концентрованої енергії в потрібне місце надзвичайно високі.

Залишилося незрозумілим, на якій підставі робився висновок, що програма модернізації та реконструкції великої енергетики підкріплена розробками електростанцій сучасних проєктів? Адже краший діючий блок теплоелектростанцій України спроектовано не менш як тридцять років тому, а нових проєктів немає. Виробники основного котельного та трубопровідного обладнання, як і систем регенерації турбоустановок — російські. Розробки малої енергетики у нас перспективні і їх слід доводити до досконалості, широко запроваджувати. Але якщо ми не займемося великою енергетикою, нам жодних енергоресурсів не вистачить.

Я вже казав про гордість за літакобудування в Україні, але дуже хотілося б, щоб так просувалася будь-яка інша високотехнологічна наша продукція. Приміром, у Харкові, Сіверськодонецьку, Кіровограді створені чудові АСУ для атомних станцій. Але просунути їх на російський та інші ринки без підтримки держави важко.

Україні дуже потрібна, а б сказав, агресивна, в гарному сенсі цього слова, державна політика з просування національних розробок.

Ми слабкі «боротися» за це, а от впроваджувати можемо, нам потрібна нова переосмислена політика з участю наших підприємств в транснаціональних компаніях.

І ще про енергетику. Найближчим часом нам треба визначитися: на якому обладнанні її відновлюватимемо. Харківський турбозавод — наша гордість. А от сконструювати чи навіть замовити інше основне енергетичне обладнання, приміром, ядерну паровироблювану установку, ми йому не можемо.

Підготував до друку **Яків ГАЛЬЧЕНКО.**

Хмарочос для військових

Фото Віктора АРЕСТОВА

Споруда століття, колізій, перевернутий хмарочос — як тільки не називають 202-квартирний будинок, який зводять в Севастополі для військовослужбовців Збройних Сил України. Автор цього проєкту — архітектор Героргій Григорян. Фінансується споруда незвичного для Севастополя будинку з бюджету «Укрзалізниці». Частину квартир у ньому отримають і залізничники.

У цьому мікрорайоні планують спорудити ще й школу-колегіум з викладанням українською мовою. **Світлана КАЛИНОВСЬКА.**

ВІСТІ З ДІАСПОРИ

Ми лишилися такими, як і були

(Початок на 1-й стор.).

«Наше село — хохляцьке», — так пан Горін почав тривалу розповідь про життя колгоспу, особливо наголошуючи на його процвітанні та високому рівні розвитку порівняно з українськими прикордонними господарствами. І аргументував він це конкретними фактами. Дійшло до того, що цього року безсонівські комбайнери допомагали прикордонним харківським з-під морозу збирати кукурудзу. А все завдяки тому, що, незважаючи не радянський, здавалося б, спосіб господарювання і на «велике» ім'я Фрунзе, тут вчасно зрозуміли закони бізнесу. Правління колгоспу, як не дико це звучить, займається менеджментом і шукає ринки збуту для своєї продукції, добирає необхідні кадри.

Природно, що більшість працівників безсонівського господарства — вихідці з України. Вихідці, яким заважає кордон, які мріють про слов'янську єдність українського, білоруського і російського народів. «Кордони шезнуть, здоровий глузд перемаже», — скандував головний агроном колгоспу, до речі, українець за походженням. Зрештою, пан Горін додав: «Ми лишилися такими, як і були».

Тобто співаємо українські пісні, дотримуємося старовинних звичаїв, але, як колись, рідною мовою вже не говоримо. Як сказала голова російсько-українського обласного товариства Світлана Калашникова: «У нас нет среды общения».

Тетяна ПАСОВА.

Безсонівка.

Діалог триває

(Початок на 1-й стор.).

Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», Леонід Кучма висловився за активізацію міжпарламентського співробітництва і сподівається, що наближчим часом за підтримки законодавчої влади спільними зусиллями буде призупинено обмеження у взаємній торгівлі, котрі спричиняють лише посилення негативних тенденцій і зниження товарообігу. На зустрічі йшлося також про співпрацю в гуманітарній сфері. Український Президент наголосив на необхід-

ності створення відповідних умов для збереження самоідентичності і задоволення культурно-освітніх та інформаційних потреб українців — найчисленнішої національної меншини в Росії.

Учора візит Голови Держуми РФ Геннадія Селезньова завершився. В останній день перебування в Україні він виступив перед професорсько-викладацьким складом і студентами Інституту міжнародних відносин КНУ імені Тараса Шевченка. Російська делегація відвідала також пивзавод «Оболонь».

На знімку: Геннадій Селезньов та Віктор Черномірдин у Київському музеї російського мистецтва.

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ

ЕКСТРЕМАЛЬНА СИТУАЦІЯ

Ампутація на півторакілометровій глибині

Унікальну операцію виконали лікарі реанімаційно-протишокової групи Донецького оперативного загону воєнізованої гірничорятувальної служби. Їхня допомога знадобилася, коли 42-річний машиніст гірничовиймальних машин донецької шахти імені Засядька потрапив під обвал покрівлі. Руку гірника було затиснуто арками кріплення та гірничою масою. Майже десять годин гірничорятувальники намагалися звільнити потерпілого, однак без успіху. А коли стан шахтаря різко погіршився, до того ж виникла загроза підтоплення виробки та нового обвалення,

рятувальники опинилися перед вибором: або ампутувати руку, або...

Згоду на операцію дала дружина потерпілого, яка в цей час перебувала на поверхні. Саме хірургічне втручання тривало кілька хвилин. Зі складним завданням блискуче впорався хірург Валерій Левчук, йому асистували Ігор Пашук, Ігор Частинов та Олександр Андреев. Працювати медикам довелося лежачи: у тісній виробі навіть сісти було неможливо. Потерпілого шахтаря підняли на поверхню і доставили до реанімаційного відділення обласної лікарні.

Ліна КУЩ.

Правління Національного банку України з глибоким сумом сповіщає, що на 66-му році пішов із життя **СНІЖКО Микола Панасович**, колишній начальник Чернігівського обласного управління Національного банку України. Висловлюємо щире співчуття сім'ї, рідним і близьким покійного.

Загальні суди розгубилися

Прес-служба Деркомнацміграції України.

А Конституційний Суд України розпочав розгляд справи за поданням Верховного Суду України стосовно конституційності окремих положень Кримінально-процесуального кодексу. Приводом до вивчення КПК стали рішення судів різних інстанцій у відомій кримінальній справі, порушеній проти подружжя Тимошенків за обвинуваченням у вчиненні контрабанди, хабарництва, розкрадання державного майна в особливо великих розмірах. На сьогодні Апеляційний суд Київської області призупинив розгляд справи, дійшовши висновку, що її не можна розв'язати по суті, оскільки норми КПК України, які регулюють порядок оскарження дій органів досудового слідства, не узгоджуються з Конституцією та Законом «Про прокуратуру», і звернувся до Верховного Суду України з клопотанням про порушення перед КС цього питання. На думку ВС, така ситуація виникла внаслідок неузгодженості між положеннями Конституції, Кримінально-процесуального, Цивільного процесуального кодексів і Закону «Про прокуратуру». В результаті одні суди в цивільно-процесуальному порядку розглядають скарги на акти, рішення, дії чи бездіяльність органів дізнання й досудового слідства, зокрема їх посадових і службових осіб, інші суди такі скарги до розгляду не приймають. Слово за Конституційним Судом.

▼

Платне здоров'я в галузі медичних послуг

В українському соціумі є кілька перманентних явищ, без яких важко уявити наше життя. Це щорічна боротьба за врожай, призовна кампанія і грип. І коли на ланах країни та в її армійських лавах працює та служить певна частина населення, то грипують усі. Грип за його епідеміологічним охопленням можна вважати всенародною хворобою.

Грипують усі!

Ця зима, на жаль, не буде винятком. Мало того, вірусологи прогнозують інтенсивний спалах захворювання, ініціатором якого буде вірус В (Гонконг), а триумфальна хода грипу розпочнеться з другої половини січня. Цей прогноз ґрунтується на закономірностях епідеміологічного процесу. Він за своєю природою циклічний: фази піднесення захворюваності на грип чергуються з фазами відносного затишшя. І якщо торік лише в 11 із 25 областей України активно хворіли на грип, то нинішнього року, вочевидь, гонконгівський вірус візьме реванш на більшій території країни.

Я щеплення не боюся:

будуть гроші — уколуюся

В очікуванні цієї атаки лікарі не рекомендують покладатися на «а може пронесе». Найефективнішим засобом запобігання хворобі є вакцинація. За даними медичної статистики, 90 відсоткам прищеплених громадян вдається уникнути лікарняного в період епідемії. На жаль, вітчизняна фармакологія не виробляє вакцин проти грипу. Для його профілактики використовують зарубіжні. Переважно це — «Інфлувак», «Ваксигрип», «Флюарикс».

Щеплення роблять у спеціальних маніпуляційних кабінетах. До того ж їх «убивча сила» до вірусу виявляється не миттєво після ін'єкції. У дорослої людини захисні антитіла формуються за два тижні, а в дітей — за місяць після вакцинації. І ще. Набутий в результаті щеплення імунітет діє протягом півроку. Лікарі рекомендують внутрішньом'язову профілактику грипу проводити щороку, особливо

людям із так званої групи ризику: пенсіонерам, особам з хронічними захворюваннями тощо. Бо наслідки від захворювання на грип для них можуть бути найтрагічніші. У США, приміром, щороку в результаті епідемії грипу помирають 40—60 тисяч осіб. У нашій країні, схоже, що статистику засекречено на рівні Міністерства охорони здоров'я. У вітчизняних епідеміологічних бюлетенях кількість смертей обчислюється десятками випадків. До «чорного списку» не потрапляють смерті, спричинені хронічними захворюваннями (серця, нирок, легень тощо), що їх спровокувала або ускладнила епідемія.

На жаль, у контексті відсутності на практиці безплатної медичної допомоги (крім швидкої) в нас немає і безплатної профілактики захворюваності. Вакцинація грипу зазвичай провадиться за гроші населення. Однак аж ніяк не всі громадяни можуть витратити на щеплення від 70 гривень і більше. Тому

зоста-

ється протистояти очікуваній атаці гонконгівського вірусу народними засобами — їсти більше цибулі та часнику, не хвилюватися, робити зарядку і дотримуватися режиму дня.

З'їжте часник і викличте лікаря

Кожному потенційному борцю з грипом необхідно навчитися розпізнавати його на ранній стадії. Хвороба починається з високої температури і сильного головного болю. Хворий може відчувати біль у м'язах, різь в очах, слабкість, сонливість. У такому стані слід якнайбільше пити теплої рідини: чай з лимоном, калиною, малиною, медом.

Не можна збивати температуру нижче за 39 градусів! Не заважайте орга-

нізові боротися з недугою — за підвищеної температури наш організм виробляє власний антивірусний білок інтерферон. На цьому етапі хвороби не треба вживати ліки «швидкої допомоги» на кшталт флюколду. Вони лікують симптоми (знижують температуру, знеболюють), але при цьому не впливають на сам вірус, що потім може спричинити ускладнення.

За нашої несприятливої екологічної ситуації, сутільного імунodefіциту, незбалансованого харчування в боротьбі з грипом без антибіотиків навряд чи можна обійтися. І традиційної бабусиною «каліни-малини» буде замало. А втім, один принцип в ефективному протистоянні шкідливому «внєнародному» вірусові все-таки незмінний: відчули перші симптоми захворювання — викличте лікаря!

Ольга ВІТЕР.

Мал. Євгеній ВАСИЛЬЧЕНКО.

Дім милосердя

В Оріхівському районі під опікою Червоного Хреста перебувають 1238 самотніх, більш як 800 із них — у райцентрі. Населення старіє, і біди німечини перебирає на себе ця організація. Нещодавно за її ініціативи, яку підтримала місцева влада, а допомогли реалізувати районна рада та чисельні спонсори, в Оріхові відкрито перший в області Центр соціальної допомоги незахищеним категоріям населення.

У затишному будиночку зі знаком Червоного Хреста обладнано маніпуляційну, фітотар, кабінет психологічного розвантаження. Тут відвідувачам зроблять фізіопроцедури, що призначив дільничний лікар, а за потреби поставлять і крапельницю. До того ж усі послуги безкоштовні.

Такі центри будуть згодом відкриті і в інших районах.

Олександр АБЛИЦОВ.

Запорізька область.

Про нужденних ще пам'ятають

ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ

Лікарню Товариства Червоного Хреста, в якій надаватимуть допомогу та доглядатимуть німечини, перестарілих і потерпілих унаслідок надзвичайних ситуацій, плановано відкрити у Кіровограді. За словами голови обласної організації Товариства Червоного Хреста Ольги Силаєвої, щороку таких людей стає дедалі більше.

І багато хто потребує саме стаціонарного догляду. Вже нині в лікарнях області створюють спеціальні палати для самотніх старих людей, котрих утримують за рахунок благодійницької організації, діють 14 кімнат і центр медико-соціальної допомоги.

Тут нині працюють 66 загонів милосердя, волонтери, налічується кілька тисяч добровільних членів това-

риства. Саме їхні членські внески стали основною базою для надання матеріальної допомоги. Як повідомила О. Силаєва, за одинадцять місяців цього року прибуток організації становив 126 тисяч гривень. Протягом останніх трьох років таку поміч отримали майже п'ятдесят тисяч мешканців області.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Уперше відчули, що бачать

ТУРБОТА

У Волинському реабілітаційному центрі інвалідів з вадами зору запроваджено спеціальні уроки духовності. Тут незрячі опановують середню освіту, основи правознавства і психології, а також студіують Святе Письмо за допомогою священників Покровської церкви.

Владика Ніфонт благословив сліпих на паломництво

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

ФОТОФАКТ

Фото Валерія СОЛОВІОВА (Україноформ).

Під час робочої поїздки до Харкова Президент України Леонід Кучма відвідав Український науково-дослідний інститут протезування і відновлення працездатності.

А гроші нам і не потрібні...

ОТАКО!

Шість мільйонів гривень з тих коштів, що виділено цього року на придбання для потреб лікувальних закладів медикаментів та медобладнання, не зможуть уже використати на Дніпропетровщині. Про це з жалем мусив констатувати начальник обласного управління охорони здоров'я Роман Василишин. З'ясувалося, що медичні підрозділи, які свого часу виграли тут тендер на постачання в регіон — за бюджетні асигнування, зрозуміло — лікувальних препаратів, виявили чи то нерозпорядливість, чи забувуватість, чи й елементарну халатність. Вчасно вони не «отоварили» всі призначені для них гроші, а тепер до кінця року не встигають «вирішити» аж 6 мільйонів гривень. «Процедурно» це вже неможливо, і гроші просто «пропадуть». Чого аж ніяк не зрозуміють, гнівно та обурливо прокоментував

Уселі Бобруйки Козелецького району відкрито медичний пункт з оглядовим, процедурним та двома кабінетами для медсестер, а також жіночою консультацією. ФАП, «начинений» найсучаснішим обладнанням, освятив настоятель недавно збудованої бобруйківської церкви Різдва Христового протоієрей отець Героргій. Медичний заклад капітально відремонтовано за допомогою депутатів Київської міськради та місцевих активістів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

«це» Роман Василишин, пересудім сільські медики та медики невеликих міст, котрі потерпають від хронічного «недофінансування». Їм би оце тепер ці 6 мільйонів!

Але не зрозуміли своїх ескулапів і багато пенсіонерів та простого люду, для яких давно вже медичні препарати та медичні послуги не по кишені. Досі-бо всі лікарні такі наче бідні, що хворим, у тому числі і малозабезпеченим, винятково за власні кровні доводиться купувати недешеві нині ліки. Випадково так сталося чи ні, не нам судити, але той самий головний лікар області Роман Василишин слідом висловив і свою глибоко особисту думку з приводу безплатної медицини в Україні. У тому дусі, що досить людей дурити, час, мовляв, визнати: безплатної її в нас більше немає. З усіма наслідками, що з цього випливають.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

У НОМЕР

■ Херсон

Журналіст, котрий співає про міліцію

Фото Ігоря АЛІБЕРТА.

Оригінальний спосіб поздоровити своїх колег з професійним святом винайшов начальник Херсонської міліції генерал Анатолій Науменко. Надсилаючи вітальну листівку керівникам обласних управлінь МВС, він додає до них авторський компакт-диск відомого херсонського композитора, поета, співака і журналіста Володимира Маруса.

Наша газета вже розповідала про цього автора, зокрема, про його співпрацю з російським співаком Володимиром Маркінім. У московській студії відомого «сиреневотуманщика» Володимир Марус записав кілька пісень, на одну з яких — «Білий сніг» — нині знято відеокліп. Новий диск, що має назву «Сыскари», записано в студіях Києва. Частину музичних аранжировок зробив композитор та аранжувальник Олег Харитонов, автор популярних пісень «Сладкий грех», «Запоздалый экспресс» тощо.

Як журналіст Марус відомий херсонському читачеві публікаціями про роботу правоохоронної служби. Тож у його пісенному доробку багато творів на міліцейську тематику, котрі залюбки слухають і столичні правоохоронці. Пісні з нового компакт-диску прозвучать у виконанні автора на святковому концерті до Дня міліції, повідомляє наш власний кореспондент Алла БРУСИЛОВА.

На знімку: обкладинка компакт-диску «Сыскари».

■ Чернівці

На гуманоїда ідол не тягне

У селі Тарасівцях Новоселицького району Чернівецької області знайдено голову, витесану з каменю. На її чолі видніється просвердлений отвір. Очі істоти стулені, ніби в молитві чи медитації. Лоб випуклий, але верхня частина звужена. Підборіддя гостре. Очі неземні риси й дали підставу археологам назвати знахідку головою гуманоїда. Однак, як стверджує директор Центру археологічних досліджень Сергій Пивоваров, у неї цілком земне походження.

Ця голова, найімовірніше, була деталлю якогось кельтського божества. На Буковині кельтські племена проживали в окремих регіонах приблизно у II столітті до нашої ери та в I — нашої ери. Кілька років тому схоже скульптурне зображення було знайдене в Хотинському районі. Але той ідол належав до пізнішого періоду. Чому вчені схилилися саме до цього припущення? Річ у тім, що стародавні кельти використовували для своїх скульптур камені, відшліфовані водою, — брали їх із русел рік. Решту рис вони додавали за допомогою власної уяви.

Цей здогад ще належить перевірити. Тому навесні чернівецькі археологи мають намір здійснити розкопки на місці знахідки, повідомляє наш власний кореспондент Василь БАБУХ.

■ Вінниця

Пам'ятник дідові-дудару

Урочисте закладення каменю на місці спорудження пам'ятника Миколі Леонтовичу відбулося на Вінниччині в селі Чукові Немирівського району. Протягом трьох років (1899—1902) майбутній композитор працював тут у сільській двокласній школі вчителем музики і співів. Увічнення пам'яті геніального майстра народного співу ініціювали митці району, яких підтримала місцева влада.

Того самого дня, в суботу, завершився обласний фестиваль хорових колективів, приурочений 125-й річниці від дня народження Леонтовича. Концерт переможців — ними стали 17 хороших колективів області — відбувся у приміщенні обласного музично-драматичного театру під час ювілейного вечора, приуроченого до дня народження видатного земляка. Глядачі бурхливими оплесками вітали виступи дитячого муніципального хору, капелу медичного університету та музичного училища, сільські колективи з Калинівського, Теплицького, Томашпільського, Піщанського та Чернівецького районів. Звання лауреата удостоєна також капела з Гульчина. Цей колектив створив у 1919 році Леонтович. Відтоді він жодного разу не припиняв свого існування, повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.

ФОТОФАКТ

Відомому режисерові і актору Леонідові Бикову 12 грудня виповнилося б 74 роки. Так сталося, що саме цього дня вперше піднявся в повітря винищувач МІГ-29, що носить його ім'я.

На знімку: літак «Маєстро» готується до польоту.

Фото Володимира ФАЛІНА (Україноформ).

Треба зміцнити систему протидії організованій злочинності

(Початок на 1-й стор.).
— **Юрію Олександровичу, в нашій бесіді хотілося б дізнатися про історію створення спеціальних підрозділів боротьби з організованою злочинністю та реальну оцінку їхньої діяльності. Отже, що саме стало поштовхом для заснування в правоохоронних органах таких структур?**

— На початку дев'яностих років відбувся справжній сплеск рекету, бандитизму і замовних убивств. Організована злочинність зробила тоді зухвалу спробу взяти під кримінальний контроль економіку держави. Тому цілком закономірно, що для боротьби з нею уряд пішов на створення нової служби в системі правоохоронних органів, добре відомої сьогодні під назвою УБОЗ.

— **Чи виправданий цей крок?**
— Про це можна сказати мовою цифр, однак переконливішими є факти про зникнення в останні роки цілих кримінальних імперій, що орудували в різних регіонах нашої країни, розкриття скоєних ними резонансних злочинів — вбивств народних депутатів Гетьмана і Щербаня, директора «Нафтохіміка» Борисова, глави Роздольненської райдержадміністрації Рябики, генерального директора Алчевського металургійного комбінату Скорохода та багатьох інших. Тільки цього року розкрито двадцять п'ять убивств «на замовлення».

За останні п'ять років кількість зареєстрованих злочинів скоротилася більш як на 100 тисяч. У злочинців вилучено 25 тисяч стволів вогнепальної зброї, якими можна озброїти 17 полків, і майже чотири тонни вибухівки, достатньої для виготовлення більш як п'яти тисяч протипіхотних мін. Розкриття злочинів становить 85 відсотків. До речі, цей показник у Росії, Білорусі та Польщі коливається від 50 до 60 відсотків.

Цього року до кримінальної відповідальності притягнуто 340 тисяч осіб. Тільки за вбивства у місцях позбавлення волі відбувають покарання 20 тисяч, за розбої — 16 тисяч, за бандитизм — 870. До довічного ув'язнення засуджено 740 найнебезпечніших злочинців.

— **Результати справді вражаючі. Втім, організована злочинність ще й досі є серйозним дестабілізуючим чинником, який негативно позначається на соціально-економічній ситуації та міжнародному іміджеві України. З чим це пов'язано?**

— Річ у тім, що значна частка тіньового сектору в економіці і послаблення державного контролю за процесами в основних галузях господарювання дають змогу організованій злочинності

одержувати незаконні прибутки.

Візьмемо, приміром, бюджетні кошти. За даними КРУ, лише минулого року з бюджету вилучено 1,5 мільярда гривень. А задокументовані 9,5 тисячі злочинів, збитки від яких становлять 440 мільйонів гривень, зайвий раз підтверджують гостроту проблеми. Головна причина бачиться в наявній практиці безгрошових розрахунків. Прозорість у розподілі бюджетних коштів, ліквідація таких схем дасть змогу перекрити основні канали їх відпливу в тінь.

На тіньовий сектор працюють і 14 мільярдів гривень, які не повернуто до енергоринок за поставлену електроенергію. Це наслідки застосування вексельних розрахунків, залучення комерційних структур-посередників, що паразитують на галузі. Приміром, дві комерційні структури, уклавши угоду із Запорізькою АЕС стосовно повернення 180 мільйонів гривень з підприємств-боржників, розрахувалися з АЕС тільки на суму 1,4 мільйона гривень так званими живими грошима і на 38 мільйонів — неліквідними векселями і продукцією.

Негативними процесами супроводжується реформування власності в агропромисловому комплексі. Тут допускають масові зловживання, особливо під час розпаювання землі і майна. Вже цього року до кримінальної відповідальності притягнуто 2,5 тисячі керівників, адже саме ця категорія осіб має можливість розпоряджатися не отриманим селянами майном на суму 1,6 мільярда гривень.

Посадові особи одного із ЗАТ без відома Фонду держмайна, в якого є 43 відсотки акцій цього підприємства, виступили поручителями перед комерційними структурами та віддали в заставу банкам цілісний майновий комплекс «Кременчуцький нафтопереробний завод». Унаслідок банкрутства комерційних структур кредит у сумі 30,5 мільйона доларів США не повернуто, а претензії із відшкодування збитків пред'являють заводу.

Поле нашої діяльності стосовно супроводження цих процесів буде тільки розширюватися, адже сума встановлених за кримінальними справами збитків не йде у жодне порівняння з реальними, що завдаються державі.

За даними фахівців, поза банками обертається 24 мільярди гривень готівкою, а сума неповернутих і пролонгованих кредитів перевищує 37 мільярдів. На мій погляд, це результат закритості банківської системи від правоохоронних органів, відсутності належного контролю з боку Нацбанку за діяльністю ко-

мерційних банків, продовження практики видачі кредитів банками без належного забезпечення їх повернення. Цю ситуацію активно використовує організована злочинність для одержання кримінальних доходів. Яскравою ілюстрацією криміналізації банківської системи є доведення до банкрутства банку «Україна». Унаслідок до кримінальної відповідальності притягується понад 300 керівників різного рангу. Встановлені збитки — майже півмільярда гривень. Спектр обвинувачень — від недбалості до хабарництва.

— **З організованою злочинністю тісно переплетена й корупція. Що зроблено для боротьби з цим злом?**

— Цього року судами притягнуто до відповідальності за порушення вимог Закону України «Про боротьбу з корупцією» понад півтори тисячі осіб. Ми згодні: на жаль, карають здебільшого чиновників п'ятої—сьомої категорій і депутати сільських та селищних рад. Але і тут спостерігаються позитивні зрушення. Серед притягнутих — понад 80 державних службовців першої—четвертої категорій (загалом правоохоронцями виявлено 98 держслужбовців цих категорій, тобто частка МВС становить 83 відсотки). Зокрема, це — віцепрезидент однієї з будівельних корпорацій, глави районних держадміністрацій, перший заступник начальника обласного управління земельних ресурсів, голова міської ради та інші.

Непоодинокі факти виявлення організованих злочинних груп з корумпованими зв'язками. Цього року до суду направлено кримінальні справи стосовно 26 таких груп. У них проходили 10 держслужбовців другої—четвертої категорій, 40 — п'ятої та шостої, 14 посадових осіб органів виконавчої влади.

З легкої руки деяких «дослідників» Україну зараховують до десятків найкорумпованіших країн світу. Про які масштаби корумпованості можна казати, якщо питома вага притягнутих до відповідальності — лише два відсотки від кількості суб'єктів корупційних дій? А тим часом Закон України «Про боротьбу з корупцією» практично не узгоджений з положеннями кримінального законодавства. Сьогодні ми не маємо навіть поняття «корупційний злочин».

— **На недоліки антикорупційного законодавства звернув увагу у своєму виступі з парламентської трибуни й голова профільного комітету Верховної Ради України Володимир Стретович. Як, до речі, ви могли б прокоментувати висловлені ним звинувачення на адресу правоохоронних органів?**

— Я розумію, що на тлі штучно створеного в суспільстві резонансу навколо начебто високого рівня корупції в державі комусь хочеться продемонструвати, так би мовити, шкуру вбитих ведмедів, а не зайців. Але це недостатня причина для того, аби заплющувати очі на факти службових зловживань з боку найчисельнішої категорії посадових осіб — дрібного чиновництва. За цією логікою, міліція мала б ігнорувати всі випадки злісного хуліганства чи крадіжок й спрямовувати свої зусилля винятково на викриття замовних убивств чи ліквідацію бандитських угруповань. Цього ми собі дозволити не можемо, адже на органи внутрішніх справ покладено велику відповідальність і за безпеку громадян, і підтримання правопорядку в державі.

Скажімо, у випадку з компанією «Голден телеком» ідеться про розслідування працівниками служби боротьби з економічною злочинністю МВС України конкретного факту порушення законодавства посадовими особами компанії — незаконного використання вхідного міжнародного трафіку ВАТ «Укртелеком». Моніторинг тільки двох днів роботи показав, що в цей період «Укртелеком» недодержав від «Голден телеком» оплати в сумі понад 30 тисяч гривень. Стосовно факту смерті жителя Кривого Рогу Ю. Шатковського, то за висновками судово-медичної експертизи він загинув не від насильницької смерті, а від загального переохолодження на тлі алкогольної інтоксикації.

Є багато інших прикладів, які і спростовують висловлювання Стретовича на кшталт «нальоти УБОЗівців» чи «рягуйте нас від правоохоронців» — зонайменше некоректні стосовно десятків тисяч працівників міліції, які, не маючи часом найнеобхіднішого, самовіддано, вдень і вночі, несуть службу в містах і селах, розкривають злочини, захищають людей.

— **Юрію Олександровичу, як у цій ситуації ви оцінюєте наміри про ліквідацію підрозділів УБОЗ і загалом скорочення міліції, які дуже активно виношують і вголос пропонують останнім часом?**

— Така позиція нічим не мотивована. У країнах Єврозою один поліцейський обслуговує 283 громадянина, наш міліціонер — у півтора разу більше. Що стоюється спецпідрозділів боротьби з організованою злочинністю, то вони є в кожній розвиненій країні.

Звичайно, міліцію скоротити можна. Але до чого це призведе? Повернемося знов у дев'яності роки? В нашої державі щодня скоюється мало не 20 умисних

убивств і тяжких тілесних ушкоджень, майже тисяча злочинів корисливо-насильницької спрямованості, вилучається до 100 кілограмів наркотичної сировини, кожні три дні ліквідується нарколабораторія. Мушу нагадати і про 1 мільйон 300 тисяч осіб, які перебувають на обліку в органах внутрішніх справ (160 тисяч звільнених з місць позбавлення волі, 112 тисяч наркоманів, десятки тисяч неблагополучних дітей, нелегальні мігранти тощо). Цього року виявлено мало не 700 організованих злочинних груп, припинено діяльність 70 бандформвань. Тобто передумови для активізації організованої злочинності все ще є. І стимувальним чинником її подальшого розвитку залишається створена система протидії організованої злочинності, до складу якої входять відповідні комітети Верховної Ради, Координаційний комітет боротьби з корупцією і організованою злочинністю, Генеральну прокуратуру, СБУ, МВС та інші правоохоронні органи.

На мій погляд, міліція не може бути гарною чи поганою - вона виконує покладені на неї державою функції. І люди, які працюють у цій системі, мають право на об'єктивну оцінку своєї праці. Таке відношення до правоохоронців демонструють усі європейські країни, в тому числі Росія й інші наші сусіди, де їх поважають і цінують.

— **Юрію Олександровичу, що потрібно для поліпшення боротьби з організованою злочинністю в законодавчому плані?**

— Потребують доповнень законів України «Про організаційно-правові засади боротьби з організованою злочинністю», «Про судову експертизу», «Про державну контрольну-ревізійну службу», «Про адвокатуру» та інші. Причому багато законопроектів уже пройшли необхідне узгодження і тепер слово за Верховною Радою.

Торік була прийнята нова редакція статті 112 Кримінально-процесуального кодексу України про підслідність органам прокуратури деяких видів економічних злочинів. Унаслідок цього оперативні служби органів внутрішніх справ були позбавлені можливості працювати у таких справах в єдиному ключі. На мій погляд, доцільно повернутися до розгляду питання про альтернативну підслідність таких справ. І з цим згодні наші колеги з інших правоохоронних органів.

Хотів би акцентувати увагу на проєкті закону «Про зброю». Хто прогнозував наслідки його прийняття? І чи не виникнуть у нас проблеми, аналогічні американським, коли в школах із такої

зброї вбивають дітей? Чи не попішили ми з прийняттям закону про порядок притягнення до адміністративної відповідальності за порушення у сфері дорожнього руху? Адже, як свідчать факти, до нетверезих водіїв, які створюють загрозу життю інших людей, нерідко суди застосовують неадекватні заходи, виносячи лише усні зауваження. Навіть накладені штрафи за різні порушення. Правил дорожнього руху вчасно не стягуються. Через це бюджет не отримав майже 100 мільйонів гривень.

— **Отже, про бюджет. Чи буде міліція забезпечена у 2003-му всім необхідним для виконання покладених на неї обов'язків?**

— Фінансові потреби МВС враховані Держбюджетом лише на 26 відсотків. Не знаю, чи не означає це, що і міліціонер мусить віддавати себе службі лише на чверть? Сьогодні п'ята частина співробітників мають прибуток нижче прожиткового мінімуму. Що можна чекати від міліціонера, який живе у злиднях, маючи при цьому владні повноваження?

На матеріально-технічне забезпечення діяльності міліції виділяється менш як 8 відсотків. І це називають «поліцейським» бюджетом?!

Нас штовхають до того, щоб ми випрошували гроші в різних фондах або заробляли їх на народові, надаючи платні послуги. Міліція поставлена у вкрай неприйнятні умови, і ця ситуація вже сьогодні має сумні наслідки. Через невпевненість у завтрашньому дні тільки в останні два місяці надійшло три тисячі рапортів про звільнення. При збереженні такої тенденції професійне ядро органів внутрішніх справ значно ослабне, а й так високі навантаження на особовий склад ще збільшаться, хоча вже й тепер вони у півтора разу більше, ніж у країнах Єврозою.

Працівники органів внутрішніх справ працюють в умовах постійного ризику, підвищеної фізичної і психологічної напруженості. За роки незалежності в мирний час ми втратили практично цілий полк — 769 осіб, а дивізія (5 тисяч) — стали інвалідами. Тільки цього року загинуло 33 і поранено 186 співробітників.

І насамкінець. З усією відповідальністю заявляю, що Міністерство внутрішніх справ, незважаючи ні на що, зробить усе потрібне для забезпечення правопорядку і стабільності в країні, для захисту кожного її громадянина.

Інтерв'ю вела
Віра ВАЛЕРКО.

Рік активного сонця

АНАЛІЗ. ПРОГНОЗ

Як стверджують астрономи, рік, що минає, характеризувався викидами сонячної енергії. На думку деяких науковців, у такі роки зростає напруження в суспільстві, посилюється протистояння між різними політичними угрупованнями. Якщо оцінювати те, що відбувалося в Україні протягом 2002 року, з цієї точки зору, то протистояння між опозицією і владою цілком підтверджує висновки астрофізиків. Щоправда, останнім часом відбулася локалізація політичного конфлікту в стінах Верховної Ради. Яскравий приклад — минулий четвер.

Битва біля трибуни

Чесно кажучи, те, що відбулося того дня, давненько не

спостерігалось у стінах парламенту. Однак суть навіть не в тому, що в декого з народних депутатів були порвані піджаки

ФОТОФАКТ

У Чернігові відбулася презентація першої книги 50-томного доробку відомого історика Михайла Грушевського. Тут вміщено маловідомі навіть фахівцям публіцистичні, наукові статті, видрукувані в рідкісних виданнях до 1917 року. Вся творча спадщина політика, громадського діяча, історика становить понад 80 томів.

На знімку: заступник директора Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України Олександр Маврін представляє нову книгу, що вийшла друком у львівському видавництві «Світ».

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

й сорочки (не бідні, зможуть придбати нові), і навіть не в заваж про застосування фізичної сили.

На мій погляд, опозиція пішла в «останній рішучий бій» тільки тому, що вона після укладання політичної угоди між парламентською більшістю і урядом, якою передбачалася і зміна керівництва парламентських комітетів, повністю втрачала вплив на політичні й соціально-економічні процеси в країні. Адже логіка її дій полягала в тому, що головним конкурентом і ворогом опозиції були Президент України і Кабінет Міністрів. Відтоді, коли глава держави втратив право видавати укази економічного характеру, в опозиції з'явилася можливість істотно впливати на дії уряду. Зокрема, це яскраво демонстрували Юлія Тимошенко і Олександр Турчинов, коли очолювали Комітет ВР з питань бюджету.

Скажімо, наприкінці минулого року під колишній Кабінет Міністрів, який очолював Анатолій Кінах, була закладена «міна сповільненої дії» у вигляді нерелевальної дохідної частини головного фінансового документа на поточний рік. Очевидно, цим же методом вирішили скористатися і нинішні керівники профільного комітету, коли запланували збільшення доходів до державної казни наступного року на сім з гаком мільярдів гривень.

Отож не дивно, що новий Прем'єр-міністр і його команда добре розуміють: їхній шанс політичного виживання в тому, щоб узяти під свій контроль законодавчий процес і нейтралізувати спроби закладання подібних мін. А цього можна досягти тільки у разі, коли основні комітети Верховної Ради очолять соратники по владній коаліції — представники дев'яти фракцій, які ввійшли до парламентської більшої.

Проте найбільше жалю викликають Володимир Стельмах і Сергій Тігіпко, які стали заручниками парламентського політичного протистояння. Адже так чи так опозиція знайшла б привід піти на штурм парламентської Bastille — трибуни. Про це, до речі, заявив днями в інтерв'ю одній із столичних газет соціаліст Йосип Вінський, який підкреслив, що опозиція перейшла до радикальних, а не парламентських методів, і блокада трибуни триватиме й надалі.

Мета виправдовує засоби

Зрозуміло, у кожної з сторін політичного конфлікту своя мета. І кожна з них не вельми церемониться у виборі засобів тиску на опонента. Тим більше в ар'єргардних «боях», які передували «битві біля трибуни», опозиція зазнала відчутних кадрових втрат. Особливо останнім часом фракція блоку «Наша Україна». Саме тому і була обрана форма блокади трибуни як «останній доказ королів».

З другого боку, затягування законодавчого процесу істотно впливає на терміни прийняття головного фінансового документа країни. А відтак — на дієздатність парламентської більшості. Повідомлення про початок формування фракції «Вільних демократів», заява Олександра Карпова про складання з себе повноважень координатора парламентської більшості свідчать про непрості процеси, які відбуваються в ПБ. Власне, і слова на черговому з'їзді лідера Народного-демократичної партії Валерія Пустовойтенка про необхідність формування в парламенті на базі більшості «Демократичного центру», який зумів би об'єднати довкола себе і налаштованих на реформи опозиціонерів, — яскра-

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ве свідчення загострення суперечностей в самій «дев'ятці».

І знову про Генпрокуратуру

Як стало відомо, тимчасова парламентська комісія, яка контролює хід розслідування вбивства нашого колеги Георгія Гонгадзе і ряду інших резонансних злочинів, планує винести на засідання Верховної Ради питання про недовіру Генеральному прокуророві. Водночас у стінах парламенту ініціюється пропозиція заслухати його звіт про реалізацію на скарги народних депутатів і кадрову роботу. На думку деяких колег, таким чином дехто з політиків хоче взяти під свій контроль діяльність Генеральної прокуратури, яка, мовляв, проявила характер у деяких випадках і не пішла на повідку цих високопосадовців.

Ми не будемо аж надто категоричними. Тим більше що, хоч як би там було, Леонід Кучма нині вибудував сильну вертикаль влади. У тому числі, чи не вперше за часи новітньої української історії взяв під свій контроль і законодавчий процес. Отож навряд чи хто з високопоставлених чиновників ризикуватиме своєю кар'єрою,

якщо на це не буде дозволу глави держави.

Інша річ, що справа Георгія Гонгадзе стала тим лакмусовим папірцем, який виявив усі очевидні недоліки роботи правоохоронної системи України. Крім того, вона перебуває під контролем і міжнародних організацій, у тому числі Парламентської асамблеї Ради Європи. Розслідувати справу і довести її до логічного завершення, тобто суду, щоб вітчизняна Феміда покарала винних в убивстві журналіста, це — справа честі не тільки правоохоронців, а й Президента України. Тим більше, що цей злочин — зухвальні виклик і владі, і громадськості, і тривожний дзвінок для демократії в Україні.

Гра триває

У попередньому огляді ми писали, що триває багатовекторна гра політичних сил. І, як бачимо, на жаль, не помилилися. Не життя, а гра триває. Інше питання — як довго наші політики гратимуться інтересами пересічних громадян? Найімовірніше, відповідь на нього отримаємо завтра. В день чергового голосування у Верховній Раді. І тоді стане ясно, чим закінчиться нинішній рік — рік активного сонця.

Володимир КОРОЛЮК.

Товариші жінки! Радянська влада не для того визволила вас...

...Щоб рити колодязі в пустелі, подумала я, розглядаючи 28-метровий колодязь в Аравійській пустелі та намагаючися не відставати від своєї тургрупи. Річ у тім, що копання колодязів — один із численних видів домашньої роботи, яку покладають на своїх благовірних їхніх чоловіки-бедуїни. При цьому жінок ніхто не звільняє від решти справ по господарству та вихованню дітей. До речі, крилаті вислови товариша Сухова пригадувалися мені мало не на кожному кроці. А сонце в пустелі й справді біле.

Без кордонів, громадянства і паспортів

Зате з верблюдами, жінками (без яких, як ви вже зрозуміли, нікуди), а жінки (у вільний від риття колодязів час) готують на вогнищах нехитру їжу і займаються іншими побутовими «дрібницями». Тими самими, що й жінки в будь-якій країні світу. З тією лише різницею, що час для них зупинився багато століть тому: їм не знайомі такі речі, як плита, кавоварка чи напівфабрикати. Мало того, в них немає грошей, бо бедуїни ведуть натуральне господарство.

Утім, гроші вони заробляють. Але аж ніяк не всі. Про це пізніше. Спочатку про справжніх бедуїнів, тих, до кого не кожен турист наважиться прийти в гості.

Стріляли...

Справжні бедуїни скотарством споконвіку займалися у вільний від воєнних дій час. По-перше, вони завжди були чудовими воїнами і тільки, по-друге, скотарями. Нині є й третє призначення бедуїнів, але про нього, як я вже сказала, пізніше.

Достеменно невідомо, скільки бедуїнів у Єгипті, бо перепису вони не піддаються. Єгипетські чиновники можуть сказати лише приблизно: 50–150 тисяч осіб. А загалом в Аравійській пустелі — близько 20 їхніх поселень.

Жіночка-бедуїнка з борошна та водички, взятої із викопаної нею криниці, замішує тісто і просто на вогні випікає дуже смачний хліб.

Таємниці Страдіварі

ОСОБИСТОСТІ

Скільки коштує скрипка Страдіварі? Відповісти на це запитання так само складно, як і сказати, скільки коштує соната Моцарта або яка ціна Краси.

Скрипки Страдіварі — найрідкісніші та найцінніші музичні інструменти у світі. Їх продавали, купували, крали, таємно зберігали і жадали ними володіти починаючи з XVII століття. Якимось чином цей хитромудрий пристрій має таку потужність, що його звуки проникають у найвіддаленіші куточки концертних залів. Але якби справа була тільки в гучності звуку, ніхто не цинив би так скрипки роботи Страдіварі. Вся річ у безмежній модуляції їх голосів, що пристрасно співають або ледь чутно шепочуть щось. Саме тому ці скрипки перетворилися на своєрідний фетиш для скрипалів-віртуозів.

Приміром, скрипку «Леді Блант» було оцінено в 200 тис. доларів на аукціоні «Сотбі» 1971 року. В 1998 році вартість скрипки «Крейцер» сягнула вже півтора мільйона доларів на іншому лондонському аукціоні «Крісті». А нещодавно колекцію з чотирьох інструментів було оцінено в 50 мільйонів доларів. І все це через маленьку етикетку з латинським текстом: «Antonius Stradivarius

Бедуїн — людина невелика на зріст, сухорлява і з дуже поганими зубами. Все це пояснюється тими умовами, в яких вони живуть. Зазвичай у них одна або дві дружини. Бедуїни сповідують іслам і в місцях своїх стоянок будують щось на зразок мечеті. Щоб було ясно, що ця будівля — мечеть, її фарбують у зелений колір й іноді прикрашають цитатами з Корану.

Кількість дітей у бедуїнів не обмежена. Природний добір у пустелі — річ звичайна: виживає найсильніший, тому дитяча смертність у бедуїнів одна з найвищих у світі.

Бедуїнів побоювалися завжди. Навіть нині. Це справді дуже незалежний, гордий народ, який досить войовничо зустрічає будь-яке насадження цивілізації. Свій спосіб життя чоловіки племені здатні відстояти зі зброєю в руках, тому до бедуїнів у Північній Африці ставлення обережне. З ними просто намагаються не перетинатися.

Хто вони за національністю? Можна сказати, що араби, бо практично всі знають арабську мову. Проте пустеля — велика, і, щоб у ній спілкуватися, більше підходить мова жестів. Цією мовою бедуїни володіють досконало. Розповідають, що це вміння колись було непоганою підмогою для розбою та пограбування караванів. А тепер кажуть, що саме бедуїни — чудові наркокур'єри. Адже в пустелі немає кордонів, та й що візьмеш з неграмотного напівголодного бедуїна? А те, що в нього є рахунок у швейцарському банку і кілька готелів на березі Червоного моря, то їх з пустелі не видно.

Бізнес по-бедуїнському

При відвіданні бедуїнських поселень під час екскурсії з ек-

Ця мечеть розташована в центрі бедуїнського села

зотичною назвою «Сафарі» постає запитання: чи справжні бедуїни з ранку до вечора приймають гостей із готелів? Чи це звичайні араби, які працюють бедуїнами? Мене запевнили, що бедуїни найсправжні-сінькі. Просто вони навчилися діставати найбільшу користь зі своїх національних особливостей.

Приміром, у бедуїнів, до яких ми приїхали, була навіть крамниця для туристів. Серед звичайних сувенірів там можна було придбати сувеніри з подальшою перспективою їх практичного застосування. Це й цілющі трави, і плоди якоїсь там рослини, які треба розрізати на часточки і покласти до ганчірочки, щоб у такий спосіб лікувати радикуліт. Для модниць у цьому курені продавали справжню сурму — підводку для очей. З'ясовується, в пустелі макіяж має особливе значення: сурма захищає від очних хвороб і відбиває сонячні промені. Може, гарно намальовані очі Нефертіті і Клеопатри були першими в історії людства сонцезахисними окулярами? Ще в крамниці нам пропонували купити паличку з роздробленим кінцем з невідомого дерева. Знаєте, що це? Бедуїнська зубна щітка...

Треба сказати, всі товари в лавці коштували недешево, втім, як і всі «Сафарі». Адже всі елементи бедуїнської гостинності (чай, верблюд, екскурсія селом, вечерея й танці) мають свою ціну... Загалом, з формальної точки зору, бедуїнські села — нормальні підприємства туристичної індустрії: є шейх-менеджер, який мешкає в місті, здійснюючи представництво, є власний парк джипів, що доставляють бедуїнам продукти і воду, є квартири в Хургаді для одноплемінників, котрі найжджають до міста... І все-таки бедуїни — справжні. Трохи зіпсовані комерцією, вони все ще міцно тримаються свого нескаламученого цивілізацією устрою життя і самобутньої культури. Жити в місті, навіть із службового обов'язку, їм невміч. І якщо не брати до уваги бедуїнів-комерсантів, то більша частина їх єгипетських одноплемінників не хочуть підтримувати контактів із сучасним суспільством і тримаються осторонь від населених пунктів.

Куди йде верблюд?

Вечереяти у бедуїнів було хоча й смачно, але страшенно холодно. Коли в пустелі сідає сонце, то здається, що все живе вкриває чорна ковдра ночі і крижаний вітер перебирає до кісток. А зігрітися, як ви розумієте, нам, братам-слов'янам, не було чим. І раптом один вчовевид підготовлений до екскурсії турист почав розповідати анекдоти про бедуїнів. До речі, господарі гідно оцінили його гумор. Найбільше вони сміялися з такої історії. Турист-інтелігент прямує пустелею. Зустрічає бедуїна.

— Перепрощую, ви не скажете, де тут туалет?

— А який сьогодні день? — запитує бедуїн.

— Вівторок.

— Тоді йдїть весь час прямо, а в п'ятницю повернете ліворуч.

А мені найбільше, особливо в світлі катання на верблюдах, що в рекламі «Сафарі» має назву «керування верблюдом», сподобалася така.

Іде бедуїн пустелею на верблюді, змагає від спеки. Раптом його обганяє джип з туристами, яким вчовевид не так спекотно, як йому. Водій поспішає бедуїнові: «Я їду швидше, а отже, й вітер обдуває мене сильніше, тому мені й не гаряче». І поїхав далі. Через деякий час повз джип пронісся з ревінням верблюд, якого нахлюстував бедуїн. Несподівано за черговим барханом туристи бачать: лежить верблюд, а поряд бедуїн вкриває його попоною. Водій: «Дорогий, що сталося?», а бедуїн у відповідь: «Не бачиш, верблюд геть замерз!».

Для бедуїнів ця історія видається скоріш сумною, ніж смішною, бо верблюд для них — це все. Адже тільки він може знайти воду в пустелі. До того ж аж ніяк не кожний з них на це здатний. Приміром, у тому племені, де нас приймали, такий талант був лише в одного. І для того, щоб жінки не сиділи без діла (тобто якщо треба викопати черговий колодязь), верблюда не годують і не поють два тижні. Потім відпускають у пустелю, і всі йдуть слідом за ним, поки він не ляже. Там, де ліг верблюд, — вода. Кажуть, ще жодного разу він не помилився. Щоправда, перевірити це не було змоги. Бедуїнки відмовилися дати мені інтерв'ю.

Яна СТАДІЛЬНА.
Фото автора.

ФОТОФАКТ

Уже сімнадцять років у Лондоні першого січня відзначають день Нью-Йорка. Цього дня в місті влаштовується грандіозний парад. Біля старого Біг Бена, Трафальгарської площі, Пікаділлі щороку пропливають 75-футові повітряні кулі у формі відомих американських мультиплікаційних героїв. Сотні груп з Австрії, Канади, Німеччини, Японії, Індії та США приїжджають до столиці Великої Британії, щоб показати своє мистецтво розважати публіку. Лондонська пресслужба повідомляє: організатори очікують, що у параді 1 січня 2003 року візьмуть участь майже 10 тисяч осіб.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

Відроджують традиції

В Австрії Товариство немовляти Христа, схвильоване вторгненням американського Санта-Клауса в національні різдвяні звичаї, почало кампанію щодо відродження місцевих традицій. Активісти організації виступають проти Санти, як рекламного символу практично необмеженого споживання, котрий витісняє традиційних Святого Ніколауса й немовля Христа. Товариство розгорнуло акцію відродження: у великих торговельних точках з'явилися наклейки з перекресленим Санта-Клаусом. Нині організація об'єднує однодумців із Австрії, Німеччини і Швейцарії.

Клонована дитина з'явиться в січні?

Італійський лікар Северино Антінорі вкотре пообіцяв світові народження клонованої дитини. Тепер — у січні. Раніше Антінорі повідомляв про клонування трьох людських ембріонів у трьох країнах, серед яких було названо й Сербію. За інформацією сербського часопису «Нін», усі три клони розвиваються нормально і пологи мають відбутися в період із січня по березень 2003 року, до того ж перші — в одній із приватних белградських клінік. У квітні як приблизний термін народження першої клонованої дитини Антінорі називав листопад. Оскільки, за його словами, ембріону тоді було вже чотири місяці. Отже виходить, що клоноване немовля народиться дванадцятимісячним. Такого наука ще не знала.

Не таємниця, що всі заяви Антінорі вчені сприймають доволі скептично. Навіть якщо італійський медик і пред'явить публіці нібито клоновану дитину, наукова спільнота збирається наполягати на проведенні численних аналізів ДНК. Лише на підставі їх результатів можна буде реально спростувати або підтвердити слова італійця.

День народження Клоуна

Сьогодні виповнився 6 81 рік Юрію Нікуліну — людині з природженим почуттям гумору. В день його народження хотілося б пригадати веселі історії, які свого часу розповідав він сам.

Де кинути пити та курити

Якось Юрій Володимирович розповідав, що під час зарубіжної поїздки артистам влаштували автобусну екскурсію і гід раптом сказав у мікрофон: «А зараз будьте уважні: ми підїжджаємо до місця, де всі кинули пити та курити!» Автобус повернув за ріг, і всі побачили великий напис: «Міський цвинтар».

Профнепридатність

Під час вступних іспитів до ВДІКу 1946 року Юрій Нікулін не пройшов другий тур, під час якого голова приймальної комісії кінорежисер Сергій Юткевич категорично заявив:

— Юначе, спробуйте вступити до якогось театрального інституту. Для кіно ви геть непридатні, тож забудьте про це назавжди.

Озброєний і дуже небезпечний

Якось Юрія Нікуліна, загримованого для фільму «Ділові люди», везли з «Мосфільму» до центру міста, де мали знімати один із епізодів. Доки їхали, Нікулін почав репетувати роль. У руках у артиста був великий «кольт», і він, приставивши його до потилиці водія, командував: «Уперед! Ліворуч! Не розмовляти!» Все це відбувалося ввечері, на вулицях уже горіли ліхтарі, і, коли машина підїхала до Арбату, дорогу їй несподівано перегородили два чорні воронки, з яких вистрибула група озброєних людей. Річ у тім, що якийсь регулювальник бачив сценку з «кольтом» і по рації повідомив про це в органи. Але, на щастя, Нікуліна вже добре знали по фільмах «Коли дерева були великі» та «Самогонники», тож інцидент було вичерпано.

Кіно і міліціонери

Для зйомок фільму Ельдара Рязанова «Людина нізвідки» було викликано міліцейську машину, щоб зняти епізод, в якому Юрій Нікулін, котрий грав міліціонера, мав стягнути з ліхтарного стовпа головного героя Таппі. Коли капітан з машини, що прибула на зйомки, побачив перевдягненого у форму Нікуліна, він підійшов до Ельдара Рязанова і сказав: «У мене до вас, товарише режисере, запитання. Скажіть, будь ласка, ну чому в кіно зазвичай міліціонери показують ідіотами і дурнями?»..

Підготувала
Яна СТАДІЛЬНА.

ДЗЕРКАЛО

Старий і море, XXI століття

(Початок на 1-й стор.).

Доба в повітрі на «Боїнгу» має для наших земляків, як та медаль, два боки: з одного боку, вони отримали роботу, котру в їхньому середовищі можна зрівняти хіба з лотерейним виграшем. З другого — півроку на всьому, що вони зроблять протягом цього часу, буде чітко написано: «Зроблено в Новій Зеландії».

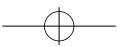
За нашими вимірами, ці люди знайшли, хоч і на краю землі, попит на свій фак і важкою працею заробляють своїм сім'ям на масло до хліба. Водночас досвідчені, до всього звиклі «недорогі» рибалки створюють за місцевими правилами, під місцевим керівництвом і місцевим контролем конкурентоспроможний продукт, який успішно відправляють на експорт.

Ось як це відбувається на кожному з наших траулерів. 80 чоловік залишають порт зеленої країни і вирушають на своєму плавучому заводі до Антарктиди. За дві доби переходу, у районі, де народжуються циклони і ніколи не віщує штормовий вітер, починається, власне, рибалка. На відміну від конкурентів, прилади яких «дивляться» навколо корабля і показують, де є риба, наші кораблі «бачать» лише під собою, і за їх допомогою капітан може успішно перевірити власну інтуїцію: вгадав він розташування косяка чи ні.

Досвід наших рибалок, який обчислюється десятиріччями, — то не жарт. Зрештою рибу зловлено, дано команду підняти трал, а це означає, що велетенський мішок зі здобиччю опиняється на палубі. З цього моменту в роботі всі, кому за розкладом не належить спати, у цеху заводу обробляють рибу, щоб протягом кількох годин заморозити її до мінус 18 і запакувати. Отака технологія. Ловлять рибу без упину й перепочинку вдень і вночі, аж поки не буде повний трюм, зазвичай майже місяць. День розвантаження у порту — і знову в море.

За півроку рибалки повертаються додому. Щоразу вони розраховують знову полетіти через півсвіту ловити рибу для привітних новозеландців.

Сергій СВЕТЛИЦЬКИЙ.
Фото автора.

Бабця на... «мерседесі»

Працівники Вінницької митниці запобігли ввезенню на територію держави 31 автомобіля без сплати належних платежів на суму понад один мільйон гривень. Проте податків за шикарні іномарки державі, схоже, так і не буде сплачено...

Про суть схеми, якою вирішили скористатися ділки автомобільного бізнесу, розповідає відповідальний за зв'язки із ЗМІ Вінницької митниці Тарас Каменюк. Головними дійовими особами в цій справі стали... старенькі бабусі і дідуся, які мають статус інвалідів війни. Дехто з них не відмовив спиритним хлопцям у проханні, щоб ті оформили на ветеранів дорогі іномарки. У такому разі власник ввезеного авто звільняється від сплати аж трьох видів платежів — мита, ПДВ і акцизного збору. Принаймні саме так глумачать Закон «Про статус ветеранів війни та гарантії їх соціального захисту».

Співрозмовник навів вражаючі факти. 78-річний дідусь, наприклад, придбав за кордоном і просить розмитнити одразу 11 (!) престижних іномарок (автомобілі, уточнює Т. Каменюк, перебувають території однієї сусідньої держави). Ще п'ятеро ветеранів війни «замовили» по два авто, один — п'ять. А ось 80-річна вінничанка, інвалід другої групи, може стати власницею двох «Мерседесів» вартістю 65139 євро кожен, двох БМВ, які коштують по 53128 євро та одного «Ауді» за 38000 євро. Уже є рішення Ленінського місцевого суду. Цим документом, датованим 19 листопада, суддя Ю. Сауляк зобов'язав Вінницьку митницю провести митне оформлення належних інваліду автомобілів з ухваленням пільг, передбачених законом.

Привертає увагу ще один пункт цього судового документа: прийняте рішення підлягає негайному виконанню. Мало того, суд розцінив зволікання в діях митників, як порушення ними конституційних прав інваліда війни. Саме тому дії начальника митниці, як записано у рішенні, визнано неправомірними. Тож уже наступного після судового засідання дня на мит-

ниці побував представник державної виконавчої служби... Митницю в судовому засіданні представляли її юристи — Анатолій Гребінський та Римма Мавроді. Як вони стверджують, жоден з їхніх аргументів не був узятий до уваги.

А. Гребінський:

— Про що ми ведемо мову, коли немає самого предмета розмови, тобто ні самі автомобілі, ні хоча б документи на них не були подані на митницю. Повторюю ще раз: вони не перебувають на митній території держави, то як можна в такому разі казати про порушення з боку митників? Виходячи з цього, ми запропонували інваліду другої групи Б. надати хоча б ксерокопії технічних паспортів придбаних нею транспортних засобів. А вона, у свою чергу, розцінила таку відповідь, як відмову в оформленні документів і звернулася до суду. Хоча, уточнюю ще раз, ні в усній, ні в письмовій формі працівники митниці не відмовляли ветерану в митному оформленні її транспортних засобів. Отож, згідно з Цивільно-процесуальним кодексом (глава 31), узагалі відсутній предмет оскарження в суді.

Зверніть увагу: в судовому рішенні фігурують не лише марки цих авто, а й номери їхніх кузовів. У судовій канцелярії, схоже, недбало поставилися до оформлення документа. Так, у пункті рішення, де нас зобов'язують провести митне оформлення автомобілів, вказуються номери кузовів аж десяти транспортних засобів. А пропустити через митницю маємо п'ять (!?) автомобілів. До того ж хочу наголосити, що суд вийшов за межі клопотання скаргниці: вона вимагала в заяві провести митне оформлення чотирьох авто, суд натовість зобов'язав митницю пропустити, як уже сказано вище, на один транспортний засіб більше.

Ми також звернули увагу на

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

деяку несхожість почерку ветерана. Як кажуть, навіть неозброєним оком було видно, що заяви до митниці й суду написані різними людьми. Дослідження, проведені на наше прохання в експертно-криміналістичному центрі УМВС області, підтвердили наше припущення.

Р. Мавроді:

— У рішенні суду сказано, що ветеран, про якого йде мова, має право на звільнення від сплати податків, зборів і мита всіх видів відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни та гарантії їх соціального захисту» від 23 жовтня 1993 року. Однак цей закон втратив чинність у частині звільнення від сплати ввізного мита, митного та акцизного зборів і ПДВ з товарів, що імпортуються в нашу державу (див. Закон України «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України з питань оподаткування товарів, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України» від 17 грудня 1996 року).

Наведу ще один документ,

ВІД АВТОРА. Ця справа матиме продовження у Вінницькому апеляційному суді, до якого звернулося керівництво митниці. Тим часом, як повідомили юристи митниці, ще один ветеран оскаржив дії митників у Ленінському місцевому суді Вінниці. Дідусь так само, як і 80-літня бабуся, про яку йшла мова, хоче їздити на іномарці...

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Своя хата тепліша, ніж чужий палац Де ви, сучасні Терещенки?

ПРОБЛЕМА

Сорок мешканців будинку пристарілих села Жаботина Кам'янського району рік тому перевезли до іншого села. У Жаботині старенькі займали призначення колишньої земської лікарні. Побудовані в 1912 році вісім (!) корпусів медичного закладу до сьогодні вражають своєю міцністю. На жаль, після виселення інтернату добротні споруди, котрі вцілилі в лихоліття революцій і війн, у наш час «розбдові» тихенько розтягують. Як і все «нічиїне», кинуте напризволяще.

Одиноких ветеранів війни та праці перевезли у новий-старий казенний дім. У село Косарі цього самого району. В колишній поміщицький палац, який належав місцевому власнику гуральні та млинів Володимирі Ростішевському. Побудований в 1905 році, оточений парком, палац і нині вирізняється серед сільської одноманітності своєю аристократичною красою. Але це тільки зовні. Всередині пристановище для старих людей мало чим нагадує колишній розкішний апартаменти. У найбільшій залі палацу облаштували ідальною. У меншій — кімнату відпочинку. Численні каміни замурували. Мармурову і гіпсову інкрустацію з позолотою забили. Вкриті фарбою візеруначний паркет. Уцілили лишлися широкі дубові сходи та чудові різьблені поручні, які ведуть на другий поверх.

...Коли я приїхала до Косарів, постояльці колишньої поміщицької оселі лаштувалися до вечері. Кілька днів тому сюди та в сусідню дільничну лікарню подали тепло. Старенькі полегшено зітхнули. Тепер, нарешті, не потрібно «утеплюватися» на ніч поліетиленовими пляшками з теплою водою. Можна «побанитися». Втім, це привілей для ходячих. Неприємний запах, що стояв навіть у коридорах будинку, свідчив про те, що в ньому перебувають лежачі хворі люди.

— У нас одинадцять підопічних, які позбавлені можливості рухатися, — підтвердила завідувачка інтернатським закладом Ольга Бабич. — Доглядати за ними дуже важко. Адже туалетів для інвалідів немає, душевої кімнати — також. Гаряча вода є лише протягом опалювального сезону. Про водо-, електронагрівачі та вентиляцію ми можемо лише помріяти...

У широких коридорах віяло прохолодою. Ще раз подумалося: хиріюче комунальне теплопостачання — це не добре натоплені каміни... Колись мешканки палацу вальсували тут у шовкових сукнях, нинішні — тремтять у вовняних «тілогрійках». Разом з Ольгою Іванівною, котра намагалася зігріти своїх підопічних хоч теплим словом, ми оглянули колишнє помешкання польських

Фото автора.

Ганна Іванівна Дриженко все своє здоров'я віддала когоспійній праці. Передова ланкова шоліта доглядала за чотирма-п'ятьма гектарами буряків. В осінні холоди вручну копала і вантажила корени на машини. На старість лишилася сама. Не судилося їй мати ні чоловіка, ні дітей. Її сусіда, 77-річна Варвара Тимофіївна Саранча, в молодості одружилася з вліщем. Пішла, як вона каже, на трьох дітей. Доглядала їх, ростила, мов рідна мати. А вони, коли Варвара Тимофіївна занедужала, відмовилися від неї. Ніби нагородою жінці за що образю стала зустріч в інтернаті з чужиною, доброю людиною, ветераном праці Олексієм Пилиповичем Діхтярем. Пережити тяжкі літа, спільне горе, схожі характери, зблизили дві самотні душі. А коли на голову Олексія Пилиповича звалилася ще одна біда — після невдалої операції він осліп — вони вирішили не розлучатися. Так в інтернаті з'явилася справжня сім'я, котрій виділили окрему кімнату. «Шоразу возрушуюся, — казала Ольга Іванівна, — коли бачу, як Варвара Тимофіївна та Олексій Пилипович доглядають один за одним чи просто сидять, тихо бесідуючи, взявшись за руки...».

Безвихідь і втрата здоров'я

привели також до «сирітського дому для старих» і Євдокію Харитонівну Черненко. Колишня когоспійниця і майстриня на всі руки прикрасила свій куточок у кімнаті мережаними подушками і доріжками, вишитими рушниками, картинами. «Та все одно, — зітхала сумно вишывальниця, — чужі хороми ніколи не стануть рідною хатою...».

Покидала я колишнє поміщицьке гніздо, а нині убоге пристановище для безрідних людей, з пригніченим настроєм. Обурювала позиція місцевих чиновників, котрі, мов мебі, перевезли старих людей з одного місця на друге, навіть не потурбувавшись про ремонт приміщення. Працівники закладу розповідали, що районна влада обіцяла виділити на ремонт інтернату 50 тисяч гривень. Однак і досі цих грошей немає.

Є й другий бік цієї справи. Для проживання сорока старих немічних людей не потрібні колишні панські покої. Тим паче що навіть за великого старання їх не зробити затишними. Краще б було зберегти цей палац як пам'ятку архітектури з прилеглим до нього старовинним парком. Адже в Україні збереглося дуже мало поміщицьких садиб, і вони мають історичне та пізнавальне значення. До того ж маєток розташований в надзвичайно мальовничій місцевості — село Косарі належить до ландшафтного комплексу легендарного урочища Холодний Яр. За кілька кілометрів від села, на хуторі Буда Половецька, височіє могутній кронами тисячолітній дуб, котрий привертає увагу багатьох туристів. У районі Кам'янка розташовані музеї Пушкіна, Чайковського, в Чигирині — Богдана Хмельницького. Самі Косарі знамениті ще й тим, що на місцевому спиртному заводі розливають популярну горілку «Холодний Яр». Одне слово, аби знайшовся сучасний Терещенко чи інший меценат і відродив палац Ростішевського — він не пошкодував би про це. А для стареньких мешканців маєтку добре було б підшукати невелике, але тепле і зручне приміщення — з медичним обслуговуванням та всіма необхідними вигодами.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.
На знімку: 92-річний самотній мешканець села Мельники Чигиринського району Парасія Оверквівни Чиж не раз пропонували переселитися в будинок престарілих. Однак довгожителі допомагають сусіди та добрі люди, і вона не хоче залишати своєї хати.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Сумської області (40030, м. Суми, вул. Рибалко, 2) Постановою від 18.10.2002 р. по справі 2690-15/116 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру щодо ВАТ «Угройський цукровий комбінат», код ЄДРПОУ 00372888 (с. Угроїди Краснопільського району Сумської області, р/р 26008301703464 в ЦВ ПІБ в м. Суми, МФО 337278).

Ліквідатор Ковтуненко Вячеслав Миколайович (ліцензія № 249752 від 19.10.2001 року, 40030, м. Суми, вул. Псільська, 4/9, тел. 8 (542) 22-19-78).

2. Господарський суд Сумської області (40030, м. Суми, вул. Рибалко, 2) Постановою від 10.10.2002 року по справі 2786-15/97 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру щодо ВАТ «Шостхімбуд», код ЄДРПОУ 01270894 (м. Шостка, вул. Депутатська, 1 Сумської області, р/р 26000301710131 в відділенні ПІБ в м. Шостка).

Ліквідатор Ковтуненко Вячеслав Миколайович (ліцензія № 249752 від 19.10.2001 року, 40030, м. Суми, вул. Псільська, 4/9, тел. 8 (542) 22-19-78).

Постановленням хозяйственного суда Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) от 06.11.02 г. по делу № 32/106 Б. было признано банкротом общество с ограниченной ответственностью «Бюджетный магазин». (83008, г. Донецк, ул. Арсенова, 12, Код ЕДРПОУ 30013988, счет № 260021482 в ДОД АПІБ «Аваль» г. Донецк, МФО 335076), открыта ликвидационная процедура сроком на 3 месяца и ликвидатором назначено арбитражного управляющего Полущука Александра Борисовича, лицензия № 140445.

Заявления Кредиторов принимаются на протяжении месяца со дня опубликования объявления.

Господарський суд Сумської області (40477, м. Суми, вул. Рибалко, 2) порушив 04.11.2002 р. справу № 6244-6/237 про банкрутство колективного сільськогосподарського підприємства пайовиків «Україна» (41300, Сумська область, Кривецький район, село Мутин, р/р 290249001 в Кривецькому відділенні № 3051 Державного ощадного банку, МФО 337676, код 03779874).

Розпорядником майна призначений Шевченко Ігор Валерійович, ліцензія № 250069 від 03.12.2001 р., телефон: (0542) 36-52-27, 34-00-05, м. Суми, вул. Харківська, 4/172.

Господарським судом Донецької області, 83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157, Постановою від 04 грудня 2002 року по справі № 32/215 Б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Ілберс» (84301, м. Краматорськ Донецької обл., вул. XIX Партз'їзду, б.63, к.36, р/р немає, ЗКПО 23978955). Відкрита процедура ліквідації. Ліквідатором призначено Філонова М. О. (ліцензія № 119217, адреса: 84301, вул. Соціалістична 6, 45 а, к. 307. тел. (06264)7-90-47).

Постановою господарського суду Луганської області від 03.12.2002 р. № 11/1286 визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура приватного підприємства «Вторснб», код ЄДРПОУ 23479301, р/р 26003006460410 МФО 304632 в ЛФ АБ «Брокбізнесбанк», м. Луганськ, юридична адреса: городок Пархоменко, буд. 4, кв. 20, м. Луганськ, 91053.

Ліквідатором боржника призначений Кулик Віктор Вікторович, ліцензія серія АА № 047921 від 17.10.2001 р., м. Луганськ, вул. Шелкового, 35, тел. 53-21-21. Претензії приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення за адресою ліквідатора.

Господарський суд Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 197/10-693 про банкрутство ВАТ «Козятинрайагротехсервіс» (22100, м. Козятин, вул. Довженка, 107 а; р/р 26003000237 у Вінницькій філії банку «Дністер», МФО 302430, код ЄДРПОУ 00902352).

Заяви санаторів і кредиторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення. Розпорядник майна — Соколькова М. В. (ліцензія АА № 250350 від 04.03.2002 р.; 21000, м. Вінниця, вул. Пирогова, 73/132, тел.: 53-20-94).

Центр "Здоров'я"

На підставі шевмовакуумної, магніто квантової, електро-імпульсної терапії

ЛІКУВАННЯ

радикуліту, остеохондрозу, артритів, гіпертонії, судинних ускладнень цукрового діабету, наслідків інсультів.

Класичний масаж. Антицелюлітна програма.

International MO3 Ukraine seria AA №451003 nia 22.08.02

Ст. м. Берестейська, вул.Лагерна,36;т.536-13-08, 536-13-07

Постановою господарського суду Сумської області від 04.10.2002 р. по справі № 1041-15/76 було визнано банкрутом Приватну виробничу комерційну фірму «Суміагрохімсервіс» (вул. Перемоги, 1, м. Суми, 40000, р/р 260031400 СОД АПІБ «АВАЛЬ» в м. Суми, МФО 337483, свідоцтво № 26746280). Ліквідатором призначено Коняєву Ганну Миколаївну (ліцензія АА № 250344 від 04.03.2002 р.)

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зігінга 1) згідно Постанови по справі № 10/195 від 03.10.2002 року визнав ДП «КраАЗСтанкоінструмент» (39631, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Київська, 62) банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Бончак С. А., ліцензія № 250145.

Для розподілу частки власності оренди ВАТ «Подільськагрохарчорембуд» просить подати заяви колишнім працівникам ОСП «Подільськагрохарчорембуд», які працювали на підприємстві з 1990 р. в термін до 10 січня 2003 р.

Господарський суд Донецької області ухвалою від 20.08.2002 р. порушив справу про банкрутство № 3/148 Б ПП «Вихрь» ЗКПО 24071683 (83010, м. Донецьк, пл. Петровського, 8/4, р/р № 26003302108 у відділенні № 5406 Ощадбанку України м. Донецька) та ввів мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Ткаченко П. В., ліцензія № 250293.

«Закрите акціонерне товариство «ТМК»

доводить до відома акціонерів про загальні збори акціонерів, які відбудуться 05 лютого 2003 року о 15.00 годині за адресою: Тернопільський р-н, с. Острів, вул. Промислова, 1, каб. № 15.

Порядок денний:

1. Затвердження нової редакції установчих документів Товариства.
2. Призначення органів управління Товариством.
3. Вихід із складу засновників ТОВ.
4. Затвердження рішень органів управління.
5. Затвердження результатів фінансово-господарської діяльності Товариства за звітний період січень-грудень 2002 року.

Правління.

Господарським судом Тернопільської області порушено справи про банкрутство:

1. Товариство з обмеженою відповідальністю «Урожай», справа № 2/Б-181, юридична адреса: с. Катеринівка, Кременецького району, ЗКПО 30917235, р/р 26002790012930 в Кременецькій філії «Укросоцбанку», МФО 338385. Розпорядником майна призначено Окряка Анатолія Володимировича (ліцензія серії АА № 047693 від 11.10.2001 року, адреса: м. Тернопіль, вул. Липова, 17, кв. 7).

2. Товариство з обмеженою відповідальністю «Граніт», справа № 2/Б-184, юридична адреса: с. Ст. Олексинське, Кременецького району, ЗКПО 308137715, р/р 26007351100 в Кременецькому відділенні Ощадбанку № 6351, МФО № 398262. Розпорядником майна призначено Окряка Анатолія Володимировича (ліцензія серії АА № 047693 від 11.10.2001 року, адреса: м. Тернопіль, вул. Липова, 17, кв. 7).

3. Приватне агропромислове підприємство «Зелений гай», справа № 2/Б-182, юридична адреса: с. Лідихів, Кременецького району, ЗКПО 30813537, р/р 2600830011254 в Кременецькій філії «Укросоцбанку», МФО 338385. Розпорядником майна призначено Окряка Анатолія Володимировича (ліцензія серії АА № 047693 від 11.10.2001 року, адреса: м. Тернопіль, вул. Липова, 17, кв. 7).

4. Спільна власників земельних паїв «Весна», справа № 2/Б-183, юридична адреса: с. Комарівка, Кременецького району, ЗКПО 21149232, р/р 20673360083001 в Кременецькому відділенні АПБ «Україна», МФО 338233.

Розпорядником майна призначено Окряка Анатолія Володимировича (ліцензія серії № 047693 від 11.10.2001 року, адреса: м. Тернопіль, вул. Липова, 17, кв. 7). Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Не кидайте каміння в голубів!

ТЕОРЕМИ БУТТЯ

Село Бубнище на Івано-Франківщині — одне з тих, де годі шукати роботу. Через це люди виїждять на заробітки до інших країн. Кажуть, є села, де сім'ї розтопта-ні, понівечені суворю дійсністю: лишилися самі чоловіки з дітьми, бо дружини їхні куховарять, перуть і прибирають в інших краях, за гроші. Яких, утім, вистачає, щоб годувати в Україні свої родини, навчати дітей у платних вузах, утримувати батьків-пенсіонерів... Ідеться вже тільки про виживання, а не про почиття. Тож повноцінні сім'ї стають, на жаль, рідкістю.

І для того, щоб вижити, вони повинні мати свою приватну справу. Завела таку родину Голубенків. Це «Ватра» — кафе біля Скель Довбуша. Тут раді туристам, гостинно запрошують завітати і скуштувати тутешні страви. Шоправда, перепошують, саму колибу тільки-но відбудовують.

— Це вже всьоме, — з гіркою каже Люба. — Як пожежа понищила, не знаю, нікого ж за руку не вхопили. А нам збиток за збитком... До Нового року хочемо встигнути завершити роботи, та чи впораємося? Було б добре у новорічні свята прийняти гостей. Тут бувають не тільки туристи, санаторні групи, а й приїзять родинами на відпочинок, дружні компанії. Ба-чте, які гарні тут місця. І страви в нас смачні, таких ніде не скуштуєш.

Люба родом з Бубнища, Віталій — з Одеси. Позналилися в Криму, одружилися і Віталій переїхав на Франківщину. Відкрили колибу. Уявіть, скільки праці вклали, щоб облаштувати все до ладу. Цей маленький бізнес тримається на їхній молодечій енергії, потребує часу й зусиль, що мале дитя. Є надія,

подолають труднощі, котрі, як мовиться, виникають несподівано і завжди невчасно...

Чи їздили до Криму, відтоді як познайомилися? О! Краще б я не запитувала. Їздили. Один раз.

— Повернулися, — каже Люба, — а тут усе переінакшилося.

І — сльози на очах. Розпитувати, що й до чого, — марна справа. Лише: мали за компаньйонів близьких родичів, та розійшлися...

Одинадцятирічна Віта, дев'ятирічний Андрійко і навіть трирічний Валентин допомагають мамі й татові в обійсті «Ватри», як хто з них може. А Любі та Віталію — розрада і надія. Нехай як не «Ватра», то родинне тепло зігриває цю добру і трудящу сім'ю, не понівечену суворю дійсністю.

А може, перейменувати колибу: щось на кшталт «Голуб миру» чи «Голуби на Скелях»? Від родинного мирного прізвища — Голубенки...

Не кидайте каміння в голубів!

Світлана ПИСАРЕНКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Київ—Івано-Франківськ—Бубнище—Київ.

ЧУДЕСА В РЕШЕТІ

Блоху не підковують, а золоті коронки їй поставити можуть

Щоб відремонтувати мобільний, сервісному центру доводилося практично ламати корпус телефона. Ну не розрахований був німецький апарат для розкривання! Громадянин звертається до представництва фірми, мовляв, «труба» на гарантії — обслуговуйте. От і виходило, що підприємство мусило за свій кошт міняти коробку. Та це не підхід українсько-го майстра.

Пам'ятаєте анекдот: «Колішній оборонний завод почав виробляти рефрижераторні установки. Одну з них закупили японці. З далекої країни приходить лист: «... Ми тричі її збирали й розбирали, все одно виходить винишувач. Як бути?». Виробник відповідає: «Наприкінці інструкції читайте написане дрібним шрифтом: після збирання доробити напилком». Не те щоб усе в нас доробляли рашпилем. Але вітчизняний майстер «золоті руки» — це той, хто працює переважно не за інструкцією, а за інтуїцією.

У столичному сервісному центрі з обслуговування мобільних телефонів працює з десяток робітників. Саме підприємство — представництво великої німецької компанії.

Зарубіжні партнери підбирали персонал з властивою для німців чіткістю. Одна з вимог — вища освіта. Українському керівництву довго довелося пояснювати, що краще мати п'ять тямущих хлопців, ніж 20 з купленими дипломами. Яскравий приклад — наступні історії.

Повертаємося до розламуваного корпусу. Наші хлопці помізували й розробили методику, яка дала змогу виходити з ситуації без зламування. Звичайно, ноу-хау було юридично оформлено. Та річ у тім, що вправність рук без будь-якого шахрайства складно показати на папері. Німецькі партнери мусили знімати цілий фільм, щоб навчити цього в своїх майстернях.

А в одній з моделей телефонів, яку, до речі, вже запустили в серійне виробництво, при натисканні на деякі кнопки (от біда!) гасло табло. Виробництво всієї партії — на межі зриву. Знов-таки київські електроніки з'ясували, що за певної операції перетискалася одна з мікросхем. Проблему розв'язали шляхом незначних доопрацювань... Може, й напилком.

Ірина БУЛАНЕНКО.

З ПРИВОДУ

Буденні розваги

Усе-таки бракує урбанізований столиці душевності. Подеколи проривається чийсь творчий порив, бо талант, як кажуть, не проп'єш. Той, хто їздить громадським транспортом, може почути багато цікавих історій.

Ранок. У троллейбусі люд, скоріше, дратівливий, ніж благодунний. На обличчях деяких пасажирів читається бажання послухати тишу. Та «кондуктор-довідка» тараторить без упину. Його голос летиться, як із радіоприймача:

— За київським часом 8. 20. За бортом — мінус 4, вночі було холодніше — 6 градусів морозу. Температура води у Дніпрі — плюс 3. Ви можете скупатися, якщо вдома не працює водопровід. Зараз ми з лівобережної України вибираємося на правобережну (переїжджаючи через Дніпро). Доводжу до вашого відомо, шановні пасажири, що на оцій зупинці взимку троллейбус зупиняється за вимогою — кому виходити, натискаємо на кнопку. Станція метро, тут ви можете пересісти на троллейбуси... Не забуваємо свої сумки, рукавички, кульочки.

Вечір. Люди повертаються з роботи. Більшість із них втомлена, мріє швидше потрапити до квартири, хтось

дрімає на поручні — «святковий». Тут, як грім серед ясного неба, — життєрадісний голос кондуктора:

— Приготуйте гроші, громадяни хороші. Хто хоче їхати за 50 копійок, шкуйтеся в чергу! Не чекайте групи захвату. — А через декілька секунд ну просто з ярмарковим зав'язанням, — слухайте і не кажіть, що не чули й не бачили... кондуктора. А коли у вас зайва десятка відтягує кишеню, тоді чекайте на «спецназ»...

У цьому відображення нашого життя — інтереси, потреби, проблеми, стереотипи. Таким рекламним прийомом позаздрять навіть фахівці. І оте наше ментальне — з жартами, приказками...

Євдокія ПОДОРОЖНЯ.

Анекдот до теми:

Пашок хом'якові:

— Ми з тобою маємо багато спільного. Чому ж тебе люди у квартирах тримають, годують, хатинки будують, з дітками твоїми носяться, а мене хіба що отрутою можуть пригостити?

Хом'як, сидючи в кріслі й покурюючи сигару:

— Поганий, пацюче, у тебе промоушн...

Не втрачай пильності на дорозі й на фуршеті

Одного разу Прилуцьке телебачення на Чернігівщині видало в ефір інформацію, що працівник ДАІ взяв хабара 5 гривень. Ох і обурювалися місцеві даїшники...

А мені нещодавно випало стати учасником столичної прес-конференції за підсумками роботи автоінспекції. Основна тема — працівник-хабарник. Як кажуть, борімося й поборемо. Так-от, проведено цілу операцію «Порядність», що виявляла безсовісних водіїв, які набираються нахабства «всучити» купюру працівникам ДАІ. Порушників і до райвідділів відправляли. Отож керівники відомства абсолютно точно визначилися з вічним питанням: що було першим, яйце чи курка, тобто «першим» усе-таки був підступний водій. А я згадую, як один мій добрий знайомий, який, до речі, працює в міліції, розповідав, що деякі постові не упускають свого навіть при зустрічі з колегами, мовляв, і навіщо мені твоє авто, кому воно ото треба заміряти протектори?... Я частенько їжджу машиною (не за кермом) та й батько мій все життя на колесах. Та жодного разу не бачила, щоб вартові дорожнього порядку відмовилися «виришити справу полюбовно». Самі ж дорожньо-патрульні начальники й не стверджують, що все іде-

ально. Є, кажуть, паршиві вівиці. Вони (начальники) провели секретну перевірку на дорогах країни — і з понад 21 тисячі провокованих на хабар працівників ДАІ десь 200 — взяли! Справді, небагато. З усієї України дві сотні виявилися скупувати. Або просто неуважними. Щось десь недочули. Бо, чесно кажучи, не віриться, що про ту перевірку ніхто не знав. Адже у нас завжди відомо, що «завтра буде дуже несподівана тривога». Отож, панове даїшники, будьте (іноді) уважні на дорогах!

І ще одне. Ніяк не могла втямити, до чого ж прагнуть організатори прес-конференції загалом. То «учасник дорожнього руху не повинен відчувати себе ображеним чи приниженим», а то — «працівники ДАІ прививають їм страх». А як же ж мусить бути — так чи так?

А от фуршет, на який нас запросили після, був однозначно хороший. Як на храмове свято в селі. Сподіватимуся, що то був не хабар і не перевірка нашого брата-журналіста на жадібність.

Наталія МИКИТЕНКО.

НЕПРИЄМНОСТІ

Немовля замість ключа

До чого техніка дійшла... До того, що матуся мало не збожеволіла.

Чимало автомобілів уже давно заводять не ключем запалювання, а спеціальними електронними пристроями — чіпами та картками. Саме таку машину має англіяка з Оксфордшира Аманда Уебстер. Нещодавно на неї звалилися всі нещастя одразу: машина заглухла, а дитина переплутала електронний чіп від замка запалювання з льодяником і проковтнула його.

Механіки, які прибули на

місце, довго чухали потилиці й уже готові були оголосити про те, що становище безвихідне. Але потім подумали і запропонували Аманді притулити живіт свого хлопчика до замка запалювання і спробувати завести. Уже за секунду автомобіль приємно гурчав двигуном, що працював. Лікарі запевнили матусю, що електронний прилад розміром з пігулку не завдасть шкоди дитині. А жінці все одно доведеться їхати до автосервісу і робити копію електронного ключа, стверджує ForUm.

У СВІТІ!

Такий товстенький томик

На обкладинці третього видання УСЕ світиться дата — 2003. Ці цифри дивним чином навіюють упевненість, що завтрашній день буде спокусливо-багатообіцяючим, як і сам оцей 1400-сторінковий товстенький томик.

У новому УСЕ враховано й виправлено помилки та прорахунки попередніх двох видань (які, попри все, за три роки розійшлися 30-тисячним тиражем, що не жарт для нашого ринку). Новинку шойно презентовано в столичній книгарні-кав'ярні «Бабуїна». Це була одна з кращих презентацій останнього часу: справжній бенкет віщої й дотепної інтелектуальної забави. Вели вечір пані Леся Коваль (автор проекту УСЕ) та Сергій Набока. Вони влашту-

вали вікторину, переможцям якої й вручався свіжий том Універсального словника. Серед переможців був поет-бубабіст Олександр Ірванець, про якого в новому УСЕ теж згадано. До речі, завтра саме вечір Ірванця в «Бабуїні». Можна уявити, який то буде словесний цирк — Ірванець у парі з Набокою!

Взагалі, тутешні акції Лесі Коваль під гаслом «Час читати!» мають успіх, сюди приїзять книголюби навіть з інших міст. Цікаво, як це терпить адміністрація «Бабуїна», адже є підозра, що по четвергах тут падає виторг: присутні забувають про пиво й заморожено слухають діалоги Набоки зі знаменитостями.

Христофор ГРУША.

БЕЗ ПРИВОДУ

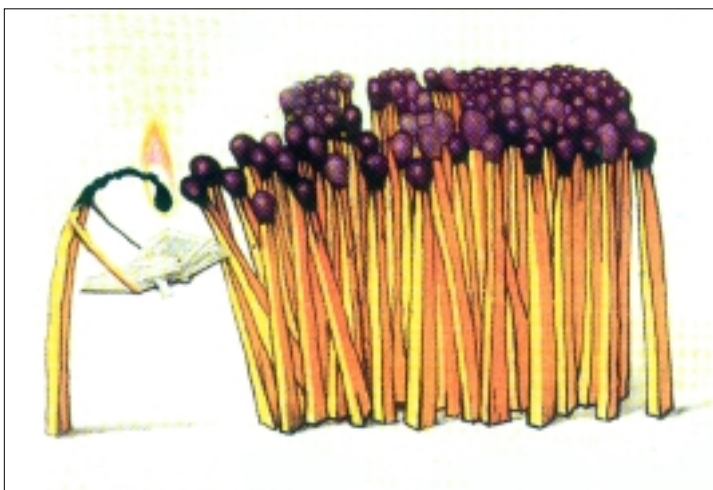
Безконтактний масаж

У переповненому транспорті, на базарі, на роботі, у квартирі, в театрі — скрізь нас оточують люди. Часом навіть зовсім близько. Хтось зачіпається за вашу ногу, дихає в потилицю, бубонить і набридає.

А нас настирно підштовхують один до одного: м'ятні цукерки вас зближать, аромоксамит ледь не притягне за руку до щастя. Здається, хлопці розучилися запрошувати дівчат на побачення. Чому обов'язково «перше побачення» або «побачення всліпу»? Та ще й привселюдно, щоб більше адреналіну в кров. Нам потрібен стрес, азіотаж, вибух? Неже так складно побачити одне одного? Схоже на безконтактний масаж.

Проте наших людей ніщо у світі не зближить так, як спільно випита пляшка.

Ольга СРІБНА.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311235.

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos